

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
Christiansborg

18. november 2024

Svar på Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål nr. 446 (Alm. del) af 13. oktober 2024

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse effekten på den strukturelle saldo af at yderligere én person overgår fra beskæftigelse til hhv. tidlig pension, seniorpension og efterløn fordelt på personens højst fuldførte uddannelse?

Svar

Der er til svaret taget udgangspunkt i, at personen, der overgår fra beskæftigelse til en af de tre nævnte førtidige tilbagetrækningsordninger, er fuldtidsbeskæftiget i et omfang svarende til en ugentlig arbejdstid på mindst 32 timer.

Når en person overgår fra fuldtidsbeskæftigelse til tidlig pension, seniorpension eller efterløn, indebærer det en svækkelse af den offentlige saldo. Svækkelsen afspejler bl.a. øgede offentlige udgifter til indkomstoverførsler, lavere provenu fra indkomstskatter, lavere provenu fra moms og afgifter som følge af lavere disponibel indkomst og dermed lavere forbrug samt lavere pensionsindbetaling og dermed en saldossvækkelse på længere sigt som følge af mindre modregning i social pension, lavere skatteprovenu, lavere PAL-skat og lavere tilbageløb fra moms og afgifter.

Saldosvækkelsen er størst, hvis det er en person, der overgår til seniorpension, hvor svækkelsen kan opgøres til knap 400.000 kr., *jf. tabel 1 nedenfor*. Svækkelsen afspejler særligt øgede udgifter til seniorpension på ca. 212.600 kr., svarende til gennemsnitsydelsen for fuldtidsbeskæftigede, der året efter modtager seniorpension opregnet til årsniveau, samt et fald i provenuet fra indkomstskat på ca. 146.500 kr. som følge af, at lønindtægten er højere end ydelsesniveauet.

Overgang fra fuldtidsbeskæftigelse til seniorpension indebærer et fald i den disponible indkomst og dermed et fald i forbruget, hvilket afspejler sig i et lavere provenu fra moms og afgifter på omkring 34.500 kr.

Endelig vil der til beskæftigelsen typisk være indbetalinger til en arbejdsmarkeds-pension, mens der til seniorpensionen bliver indbetalt et bidrag til den

obligatoriske pensionsopsparing for overførselsmodtagere. I opgørelsen er der taget udgangspunkt i en arbejdsmarkedspension med en bidragsprocent på 12. Da personerne har mindre end 7 år til folkepensionsalderen, har de mulighed for at indbetale op til 61.200 kr. (2025-niveau) på en aldersopsparing. Med de opgjorte lønniveauer kan gennemsnitspersonen indsætte hele pensionsbidraget på en aldersopsparing, hvilket det i opgørelsen er antaget, at personen benytter sig af. Det indebærer, at skatten af pensionen optræder på indbetalingstidspunktet og indgår under indkomstskat. Det opgjorte bidrag fra pension på -5.500 kr. omfatter skat og modregning af indbetalinger til ATP og obligatorisk pension, virkning på PAL-skatteprovenu af lavere pensionsopsparing, samt tilbageløb fra moms og afgifter, når pensionsindbetalingerne kommer til udbetaling.

Tabel 1

Virkning på den offentlige saldo af at én person overgår fra fuldtidsbeskæftigelse til en af de tre førtidige tilbagetrækningsordninger, 2030-regler i 2025-niveau

	Indkomstoverførsler	Indkomstskat	Moms og afgifter	Pension	Samlet
Fra fuldtidsbeskæftigelse til	<i>Kroner, 2025-niveau</i>				
Tidlig pension	-165.300	-167.400	-41.200	-6.700	-380.600
Seniorpension	-212.600	-146.500	-34.500	-5.500	-399.100
Efterløn	-114.500	-146.400	-50.300	-5.800	-317.100

Anm.: Fuldtidsbeskæftigede er afgrænset ved personer med et registreret arbejdsomfang i 2023 på mindst 1.664 timer, svarende til 32 timer pr. uge og som i 2024 har mindst 3 måneder med hhv. tidlig pension, seniorpension eller efterløn. Overførselsindkomsten er baseret på den gennemsnitlige månedlige ydelse for de betragtede personer opregnet til et helårsniveau. Der er antaget en indbetalingsprocent til en arbejdsmarkedspension på 12 samt at disse indbetalinger i videst muligt omfang bliver indbetalt på en aldersopsparing. Indbetalinger til den obligatoriske pensionsopsparing for overførselsmodtagere er opgjort med udgangspunkt i en indbetalingsprocent på 3,3, som gælder fra 2030. Det offentliges udgift til indbetalingen er i tabellen indregnet under indkomstoverførsler.

Kilde: Beregninger på basis af registerdata fra Danmarks Statistik.

Er det en fuldtidsbeskæftiget, der overgår til tidlig pension, udgør saldsvækkelsen godt 380.000 kr. At saldsvækkelsen er lidt mindre end ved overgang til seniorpension skyldes hovedsagelig, at ydelsen i ordningen for tidlig pension er mindre end seniorpensionsydelsen. Således er den gennemsnitlige lønindkomst for fuldtidsbeskæftigede, der overgår til tidlig pension, omtrent på samme niveau som for fuldtidsbeskæftigede, der overgår til seniorpension.

Saldsvækkelsen er mindst i det tilfælde, hvor det er en fuldtidsbeskæftiget, der overgår til efterløn. Det skal særligt ses i sammenhæng med, at det offentlige sparer udgiften til den skattefrie efterlønspræmie, hvis personen vælger efterlønsydelsen frem for at være i beskæftigelse. Derudover er den opgjorte årlige lønindkomst for fuldtidsbeskæftigede, der året efter er på efterløn, ca. 30.000 kr. lavere end for fuldtidsbeskæftigede, der overgår til tidlig pension eller seniorpension, hvilket også trækker i retning af en lidt lavere saldsvækkelse ved overgang til efterløn i forhold til de to andre ordninger.

Af tabel 2 fremgår den samlede saldobvirkning opdelt på personens uddannelsesniveau. Det skal til uddannelsesfordelingen bemærkes, at den opgjorte saldovækkelse ved overgang til tidlig pension og seniorpension for personer med en videregående uddannelse er baseret på et relativt begrænset datagrundlag. Det fremgår af opgørelsen, at saldovækkelsen overordnet set er stigende med personens uddannelsesniveau, hvilket skal ses i sammenhæng med et højere lønniveau for højere uddannelsesniveau.

Tabel 2

Virkning på den offentlige saldo af at én person overgår fra fuldtidsbeskæftigelse til en af de tre førtidige tilbagetrækningsordninger fordelt på uddannelse, 2030-regler i 2025-niveau

	Ufaglært	Faglært	KVU	MVU	LVU
Fra fuldtidsbeskæftigelse til	<i>Kroner, 2025-niveau</i>				
Tidlig pension	-364.100	-385.400	-405.800	-391.200	-491.500
Seniorpension	-365.000	-399.500	-386.000	-432.200	-550.200
Efterløn	-295.200	-306.900	-329.300	-341.000	-370.500

Anm.: Se anmærkning til tabel 1.

Kilde: Beregninger på basis af registerdata fra Danmarks Statistik.

Der er i opgørelsen ikke taget højde for, at en øget beskæftigelse i de makroøkonomiske fremskrivninger antages at give anledning til en tilsvarende stigning i kapitalapparatet (baseret på en antagelse om såkaldt fast K/L-forhold) og dermed et bidrag fra øget selskabsskat.

Derudover skal det bemærkes, at de opgjorte saldobvirkninger i betydelig grad afhænger af, hvilke personer, der konkret skifter status, og hvilke initiativer, der fører til disse skift. Ved konkrete initiativer vil der ofte blive anvendt mere detaljerede opgørelser, hvor målgruppen er mere præcist afgrænset og hvor virkninger af det konkrete initiativ også inkluderes. De anførte saldobvirkninger kan således ikke anvendes til at eftergøre tidligere reformskøn eller som en egentlig regneregulering for gevinsten for det offentlige af en positiv arbejdsudbudsvirkning af et konkret politisk initiativ.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister